Dosarul nr. 2c-738/2023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunţat
la data de 22 octombrie 2025 *municipiul Chişinău*

Judecătoria Chişinău, sediul Centru
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător *Eugenia Culinca*
Grefier *Vanesa Malcic*

examinând în şedinţă de judecată publică, în procedura contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de RPSC „Building Astrom" Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societăţii cu Răspundere Limitată „Total Construct Ideal" cu privire la încasarea datoriei pe motiv de îmbogăţire fără justă cauză,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanţilor la proces.

La 23 martie 2023, lichidatorul RPSC „Building Astrom" Societate cu Răspundere Limitată (în continuare RPSC „Building Astrom" SRL), Tatiana Bostan a depus în Judecătoria Chişinău, sediul Centru o cerere de chemare în judecată împotriva Societăţii cu Răspundere Limitată „Total Construct Ideal" (în continuare SRL „Total Construct Ideal") cu privire la încasarea datoriei pe motiv de îmbogăţire fără justă cauză.

În motivarea acţiunii, reclamanta a indicat că, prin hotărârea Curţii de Apel Chişinău nr. 2i-1033/16 din 3 februarie 2017, a fost intentat procesul de insolvabilitate faţă de RPSC „Building Astrom" SRL şi a fost desemnat în calitate de administrator al insolvabilităţii, administratorul autorizat Tatiana Bostan, deţinătoarea autorizaţiei nr. 18, eliberată de Ministerul Justiţiei la 14 ianuarie 201.

În cadrul procesului de insolvabilitate, lichidatorul a constatat că, SRL „Total Construct Ideal" are o datorie faţă de RPSC „Building Astrom" SRL în sumă de 63 500,00 RON, apărută în urma transferului sumei de către întreprinderea insolvabilă în contul acesteia, fapt confirmat prin Ordinele de plată nr. 21 din 14 ianuarie 2016, în sumă de 30.000,00 RON, nr. 22 din 21 ianuarie 2016, în sumă de 20.000,00 RON, nr. 10 din 4 noiembrie 2015, în sumă de 13.500,00 RON şi nr. 15 din 29 decembrie 2015, în sumă de 51.000,00 RON.

Partea reclamantă a menţionat că, obiectul acţiunii îl constituie doar suma de 63 500,00 RON, aceasta fiind mărimea obligaţiei pârâtei pentru care a primit mijloace băneşti în avans, dar nu şi-a executat partea sa din obligaţii.

Mai mult, potrivit listei de inventariere a creanţelor ce aparţin societăţii insolvabile, creanţa în sumă de 63 500,00 RON faţă de SRL „Total Construct Ideal" este inclusă în masa debitoare a RPSC „Building Astrom" SRL (în lichidare).

La 4 mai 2017, lichidatorul RPSC „Building Astrom" SRL a înaintat la adresa SRL „Total Construct Ideal" o somaţie, prin care i-a fost adus la cunoştinţă despre înfiinţarea popririi, şi a

solicitat în termen de 5 zile de la data comunicării popririi să achite la contul de acumulare a administratorului insolvabilităţii suma datorată.

Ulterior, la 5 iunie 2017, lichidatorul insolvabilităţii RPSC „Building Astrom" SRL a înaintat o cerere privind validarea popririi faţă de terţul poprit SRL „Total Construct Ideal" în instanţa de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 25 iunie 2018, a fost admisă cererea înaintată de lichidatorul RPSC „Building Astrom", Bostan Tatiana, cu privire la validarea popririi faţă de terţul poprit SRL „Total Construct Ideal", România, Argeş, s-a validat poprirea RPSC „Building Astrom" SRL faţă de terţul poprit SRL „Total Construct Ideal", România, Argeş, încasat de la terţul poprit SRL „Total Construct Ideal" în beneficiul RPSC „Building Astrom" SRL, pe contul de acumulare al administratorului insolvabilităţii/lichidatorului suma de 63.500 RON, echivalentul în lei moldoveneşti la data executării hotărârii, şi încasat de la SRL „Total Construct Ideal" în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 8.546,59 lei.

SRL „Total Construct Ideal" a declarat recurs asupra hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 25 iunie 2018. La 11 octombrie 2018, lichidatorul RPSC „Building Astrom" SRL - Tatiana Bostan a depus referinţă la cererea de recurs înaintată de SRL „Total Construct Ideal" împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 25 iunie 2018, solicitând respingerea recursului declarat şi menţinerea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediu Centru nr. 21-325-2/2018 din 25.06.2018. Însă, prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 23 octombrie 2018, a fost admis recursul declarat de SRL „Total Construct Ideal", cu casarea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 25 iunie 2018, adoptată în cauza civilă cererea chemare în judecată înaintată de lichidatorul RPSC „Building Astrom" - Tatiana Bostan, privind validarea popririi RPSC „Building Astrom" (în procedura falimentului), faţă de terţul poprit SRL „Total Construct Ideal", cu remiterea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Chişinău, sediul Centru, în alt complet de judecată.

Partea reclamantă a menţionat că, prin hotărârea nr. 2i-1325-6/18 din 11 iunie 2019, cererea de validare a popririi şi încasarea a sumei înaintată de R.P.S.C. „Building Astrom" SRL în proces de insolvabilitate, semnată de administratorul insolvabilităţii, lichidatorul Tatiana Bostan către terţul poprit SRL „Total Construct Ideal" privind validarea popririi în mărime de 63.500,00 RON a fost respinsă.

Nefiind de acord cu o asemenea soluţie, lichidatorul RPSC „Building Astrom" a depus recurs asupra hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru nr. 2i-1325-6/18 din 11 iunie 2019.

Prin decizia nr. 2ri-95/20 din 26 martie 2020, instanţa de recurs a respins recursul declarat de lichidatorul Tatiana Bostan.

În acest sens, reclamanta a remarcat că cererea de validare a popririi înaintată de lichidatorul RPSC „Building Astrom" SRL a fost respinsă din motive de ordin formalist şi procedural, nu din cauza constatării inexistenţei datoriei. Astfel, în hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru nr. 2i-1325-6/18 din 11 iunie 2019, care a fost menţinută prin Decizia Curţii de Apel Chişinău nr. 2ri-95/20 din 26 martie 2020, instanţa a reţinut următoarele: *„Mai mult, instanţa ajunge la concluzia că probele anexate de reclamant în vederea înfiinţării popririi nu denotă indubitabil existenţa datoriei terţului poprit, ci din contra existenţa unor relaţii de vânzare-cumpărare pentru care nu a fost încheiat un contract. Astfel suma solicitată de către lichidatorul debitorului insolvabil „Building Astrom" SRL este una incertă şi nu poate servi obiect al unei cereri de validare a popririi, iar*

existenţa datoriei nu a fost demonstrată de către reclamant, nefiind efectuat nici un act de verificare."

Astfel, reclamanta observă că, instanţa a remarcat că aceste sume nu pot face obiectul unei popriri, dar acest lucru nu înseamnă că datoria nu poate fi încasată într-un proces separat de încasare a datoriei.

În acelaşi sens, în Decizia Curţii de Apel Chişinău nr. 2ri-95/20 din 26 martie 2020, s-a reţinut: *„Astfel, reieşind din prevederile legale mai sus enunţate, şi reieşind din faptul că la materialele cauzei nu a fost prezentat un careva contract de vânzare-cumpărare, este imposibil de stabilit destinatarul mărfii, or recurentul/reclamant este de fapt Reprezentanţa companiei „Building Astrom" SRL, care este de fapt subdiviziunea separată a întreprinderii „Building Astrom" SRL care este situată în altă parte şi care apără şi reprezintă interesele întreprinderii, încheie, în numele acesteia, tranzacţii şi înfăptuieşte alte acţiuni de drept.*

În această ordine de idei, Colegiul civil remarcă că, dat fiind faptul că la materialele cauzei lipseşte un careva contract de vânzare-cumpărare încheiat între „Building Astrom" SRL şi „Total Construct Ideal" SRL, este imposibil de determinat ordinea în care urma a fi efectuate plăţile şi unde urma a fi livrată marfa.

Or, după cum a dedus şi instanţa de insolvabilitate, din probele anexate de „Building Astrom" SRL în vederea înfiinţării popririi nu denotă indubitabil existenţa datoriei terţului poprit, ci din contra existenţa unor relaţii de vânzare-cumpărare pentru care nu a fost încheiat un contract. Astfel suma solicitată de către lichidatorul debitorului insolvabil „Building Astrom" SRL este una incertă şi nu poate servi obiect al unei cereri de validare a popririi, iar existenţa datoriei nu a fost demonstrată de către reclamant, nefiind efectuat nici un act de verificare."

Astfel, având în vedere că, până în prezent, SRL „Total Construct Ideal" încă nu şi-a executat obligaţia de achitare a datoriei acumulate în sumă de 63.500,00 RON, partea reclamantă a susţinut că, suntem în prezenţa unei îmbogăţiri fără justă cauză.

În continuare, reclamanta a adăugat că, instanţa de insolvabilitate şi instanţa care a examinat recursul declarat de RPSC „Building Astrom" SRL asupra hotărârii prin care s-a respins cererea de înfiinţare a popririi au statuat că, între părţi nu a fost încheiat un contract şi este imposibil de determinat ordinea în care urmau a fi efectuate plăţile şi unde urma a fi livrată marfa. Astfel, instanţele au statuat că în vederea înfiinţării popririi, raportul trebuie să fie bine stabilit.

În speţă, partea reclamantă a enunţat că, este aplicabil art. 1389 alin. (1) din Codul civil, or, aşa cum au stabilit şi instanţa de insolvabilitate şi instanţa de recurs, între părţi nu a fost încheiat un contract. Astfel, o parte - SRL „Total Construct Ideal" a primit suma de 114 500 RON de la cealaltă parte – RPSC „Building Astrom" SRL, însă pentru suma de 63 500 RON nu a fost livrată nici o marfă, ceea ce denotă că în acest cuantum SRL „Total Construct Ideal" s-a îmbogăţit fără justă cauză.

Prin urmare, aplicând prevederile art. 1389 alin. (1) din Codul civil, partea reclamantă a menţionat că, RPSC „Building Astrom" SRL este îndreptăţită să solicite restituirea prestaţiei sale (suma de 63 500 RON), or, fără vreun temei legal sau contractual, SRL „Total Construct Ideal" a recepţionat suma de 63 500 RON fără să efectueze vreo contraprestaţie.

La fel, partea reclamantă a atras atenţia că, în cadrul examinării cererii de instituire a popririi, pârâta a prezentat mai multe facturi fiscale, însă acestea nu se referă la reclamant, ci la o altă entitate

cu denumire asemănătoare. Astfel, fiind neîntemeiat constatarea instanţei de insolvabilitate precum că facturile fiscale prezentate de SRL „Total Construct Ideal”, rezultă că acesta a livrat marfă şi servicii în valoare mai mare decât suma totală ce rezultă din ordinele de plată prezentate de RPSC „Building Astrom” SRL, ori, livrările în baza acestor facturi nu s-au făcut în favoarea reclamantului.

În acelaşi sens, reclamanta a menţionat că faptul neexecutării obligaţiei de către pârâta SRL „Total Construct Ideal” (România) se demonstrează prin faptul că, din natura obligaţiei, şi anume livrarea bunurilor pe teritoriul Republicii Moldova, bunurile introduse urmau a fi declarate la vama, fiind plasate într-un regim vamal.

În acest sens, lichidatorul RPSC „Building Astrom” SRL a solicitat organelor vamale informaţia despre operaţiunile de import/export efectuate de persoana juridică în lichidare. Prin răspunsul Serviciului Vamal, lichidatorului i s-a adus la cunoştinţă că RPSC „Building Astrom” SRL nu a efectuat operaţiuni de import/export pe teritoriul Republicii Moldova.

Reieşind din normele Codului vamal, partea reclamantă a enunţat că, reiese clar că orice bun introdus pe teritoriul Republicii Moldova urmează a trece o procedură de vămuire şi control. Astfel, dacă pârâta şi-ar fi executat obligaţiile şi ar fi livrat marfa prevăzută în ordinele de plată anexate la prezenta cerere, organul vamal ar fi deţinut informaţii cu privire la aceste operaţiuni.

Reclamanta a remarcat că, SRL „Total Construct Ideal” (România) a dobândit suma de 63.500 RON în urma prestaţiei efectuate cu titlu de avans de către RPSC „Building Astrom” SRL, fără însă a-şi executa prestaţia corelativă. Prin urmare, avantajul patrimonial o*****inut de pârâtă, adică îmbogăţirea, este în legătură directă cu dezavantajul suferit de RPSC „Building Astrom” SRL.

În drept, lichidatorul RPSC „Building Astrom” SRL, Tatiana Bostan şi-a întemeiat acţiunea pe prevederile articolelor 8 alin. (2) lit. g), art. 1389 *(redacţia în vigoare până la 01.03.2019)* din Codul civil.

Poziţia participanţilor la proces expusă în şedinţa de judecată.

În şedinţa de judecată, *reprezentantul reclamantei RPSC „Building Astrom” SRL – Gheorghe Bostan (împuternicit în baza procurii - f.d. 113)* a susţinut pe deplin cererea de chemare în judecată şi a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat, în baza temeiurilor de fapt şi de drept indicate în acţiune.

În şedinţa de judecată, *reprezentantul pârâtei SRL „Total Construct Ideal” – avocatul Petru Bălănel* citat legal nu s-a prezentat, nu a comunicat instanţei motivele neprezentării, nu a solicitat examinarea cauzei în lipsă sau amânarea examinării cauzei, instanţa a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Aprecierea instanţei de judecată.

Audiind opinia participanţilor prezenţi la proces asupra acţiunii, studiind materialele dosarului şi înscrisurile probatorii administrate, verificând argumentele expuse de reprezentantul reclamantei, instanţa de judecată constată că cererea de chemare în judecată înaintată de *lichidatorul RPSC „Building Astrom” SRL - Tatiana Bostan* este neîntemeiată, urmând a fi respinsă integral, din următoarele considerente.

Din sensul art. 5 din Codul de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea*

judiciară din motiv de inexistenţă a legislaţiei, de imperfecţiune, coliziune sau obscuritate a legislaţiei în vigoare. Renunţarea uneia dintre părţi la dreptul de a se adresa în judecată prin încheierea în prealabil a unei convenţii nu are efect juridic, cu excepţia cazurilor de încheiere, în condiţiile legii, a unei convenţii arbitrale.

Potrivit art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.*

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În şedinţa de judecată, instanţa a stabilit că, de către RPSC „Building Astrom" SRL au fost eliberate ordinele de plată cu nr. 10 din 4 noiembrie 2015, în sumă de 13.500,00 RON; nr. 15 din 29 decembrie 2015, în sumă de 51.000,00 RON; nr. 21 din 14 ianuarie 2016, în sumă de 30.000,00 RON şi nr. 22 din 21 ianuarie 2016, în sumă de 20.000,00 RON. *(f.d. 16-19)*

Din conţinutul acestor ordine de plată, RPSC „Building Astrom" SRL a achitat SRL „Total Construct Ideal" suma de 114.500 RON, cu destinaţia plăţii – avans pentru materialele de construcţii conform facturilor.

Potrivit Listei de inventariere a creanţelor ce aparţin societăţii insolvabile, semnată de comisia de inventariere, din care face parte *lichidatorul – Tatiana Bostan*, creanţa în sumă de 63.500 RON faţă de SRL „Total Construct Ideal" este inclusă în masa debitoare a RPSC „Building Astrom" SRL. *(f.d. 22)*

Invocând faptul că, SRL „Total Construct Ideal" are o datorie faţă de RPSC „Building Astrom" SRL, în mărime de 63.500 RON, la data de 4 mai 2017, societatea-reclamantă a înaintat pârâtei SRL „Total Construct Ideal" somaţia nr. 242, în temeiul art. 126 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, a adus la cunoştinţă despre înfiinţarea popririi şi a solicitat ca în termen de 5 zile de la comunicarea popririi să achite suma datorată. *(f.d. 23)*

La 5 iunie 2017, lichidatorul SRL „R.P.S.C. Building Astrom" - Tatiana Bostan a înaintat cerere privind validarea popririi faţă de terţul poprit SRL „Total Construct Ideal" în sumă de 63.500 RON. *(f.d. 26-27)*

În motivarea cererii de validare a popririi lichidatorul a indicat că, din informaţia prezentată de organele de conducere a debitorului (situaţia avansurilor acordate în Republica Moldova la data de 31 decembrie 2016), rezultă că, SRL „Total Construct Ideal" dispune de o datorie faţă de SRL „RPSC Building Astrom" în mărime de 63.500 RON apărută în rezultatul transferului sumei de către întreprinderea insolvabilă pe contul acestuia, fapt confirmat prin ordinele de plată nr. 10 din 4 noiembrie 2015, nr. 15 din 29 decembrie 2015, nr. 21 din 14 ianuarie 2016 şi nr. 22 din 21 ianuarie 2016.

Prin hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 11 iunie 2019, cererea de validare a popririi depusă de lichidatorul SRL „RPSC Building Astrom” –Tatiana Bostan către terţul poprit SRL „Total Construct Ideal” privind validarea popririi în mărime de 63.500 RON s-a respins. S-a desfiinţat poprirea înaintată de lichidatorul SRL „RPSC Building Astrom” –Tatiana Bostan către terţul poprit SRL „Total Construct Ideal” privind validarea popririi în mărime de 63.500,00 RON. S-a încasat de la SRL „RPSC Building Astrom” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 8546,59 lei. *(f.d. 28-33)*

Nefiind de acord cu soluţia instanţei de insolvabilitate, la 21 iunie 2019, lichidatorul SRL „RPSC Building Astrom” – Tatiana Bostan a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanţe, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 11 iunie 2019 cu emiterea unei decizii prin care să fie validată poprirea pe mijloace băneşti din contul SRL „Total Construct Ideal” şi încasarea de la terţul poprit SRL „Total Construct Ideal” în masa debitoare a SRL „RPSC Building Astrom” – Tatiana Bostan datoria în mărime de 63.500 RON.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 26 martie 2020, examinând recursul depus de lichidatorul SRL „RPSC Building Astrom” – Tatiana Bostan a respins recursul, cu menţinerea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 11 iunie 2019, prin care a fost respinsă cererea lichidatorului SRL „RPSC Building Astrom” – Tatiana Bostan către terţul poprit SRL „Total Construct Ideal” privind validarea popririi în mărime de 63 500 RON. *(f.d. 35-42)*

Analizând conţinutul acţiunii, partea reclamantă a menţionat că, obiectul acţiunii îl constituie doar suma de 63.500 RON, aceasta fiind mărimea obligaţiei pârâtei pentru care a primit mijloace băneşti în avans, dar nu şi-a executat partea sa din obligaţii. Mai mult, potrivit listei de inventariere a creanţelor ce aparţin societăţii insolvabile, creanţa în sumă de 63 500,00 RON faţă de SRL „Total Construct Ideal” este inclusă în masa debitoare a RPSC „Building Astrom” SRL.

Constatând lipsa diligenţei pârâtei SRL „Total Construct Ideal” de a restitui plata în avans pentru materialele de construcţie, conform facturilor invocate, la data de 24 martie 2023, lichidatorul SRL „RPSC Building Astrom” – Tatiana Bostan a promovat în justiţie o acţiune cu privire la încasarea de la pârâta SRL „Total Construct Ideal” a datoriei în mărime de 63.500 RON, considerând-o ca o îmbogăţire fără justă cauză.

Pornind de la faptul că, reclamanta pretinde încasarea unei datorii ce constituie o îmbogăţire fără justă cauză, invocând că, este rezultată din neexecutarea obligaţiilor de livrare de mărfuri contractate şi achitate în avans prin ordinele de plată cu nr. 10 din 4 noiembrie 2015, nr. 15 din 29 decembrie 2015, nr. 21 din 14 ianuarie 2016 şi nr. 22 din 21 ianuarie 2016, instanţa de judecată consideră că litigiul supus judecării, cade sub incidenţa Codului civil în redacţia în vigoare până la 1 martie 2019.

În conformitate cu art. 7 alin. (1) din Codul civil modernizat – *legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse de unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare.*

Potrivit art. 8 alin. (1) şi alin. (2) lit. a) din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la*

principiile generale şi de la sensul legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

În acord cu art. 9 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.*

Din sensul art. 10 alin. (1) şi (2) din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de soluţionare a litigiului dintre părţi până la adresare în instanţă de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract.*

La fel, potrivit art. 11 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), *apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin: a) recunoaşterea dreptului; b) restabilirea situaţiei anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acţiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulităţii actului juridic; d) declararea nulităţii actului emis de o autoritate publică; e) impunerea la executarea obligaţiei în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalităţii; i) rezoluţiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanţa de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege.*

Conform art. 199 din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), *consimţământ este manifestarea, exteriorizată, de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic. Consimţământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice şi nu este viciat*.

Potrivit art. 666 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), *contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice*.

În conformitate cu art.208 alin.(1) Cod civil (în vigoare până la 1 martie 2019), *actul juridic poate fi încheiat verbal, în scris sau în formă autentică.*

Potrivit art. 572 alin. (1)-(2) din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), *temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.*

Conform art. 512 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.*

Din sensul art. 513 alin. (1) şi (2) din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), *debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Este nulă clauza prin care se derogă de la dispoziţiile alin.(1).*

Analizând art. 514 din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), reiese că, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*

Reclamanta RPSC „Building Astrom” SRL a solicitat încasarea sumei de 63.500 RON de la SRL „Total Construct Ideal”, calificând suma drept îmbogăţire fără justă cauză, ca urmare a unor

plăţi efectuate în avans în perioada 2015-2016 pentru materiale de construcţie care nu ar fi fost livrate. În probaţiune, reclamanta a depus ordinele de plată nr. 10 din 4 noiembrie 2015, în sumă de 13 500,00 RON; nr. 15 din 29 decembrie 2015, în sumă de 51 000,00 RON; nr. 21 din 14 ianuarie 2016, în sumă de 30 000,00 RON şi nr. 22 din 21 ianuarie 2016, în sumă de 20 000,00 RON. *(f.d. 16-19)*, susţinând că diferenţa până la 63500 RON constituie datoria pârâtei.

În aceste circumstanţe, instanţa de judecată concluzionează că, acţiunea înaintată de reclamanta RPSC „Building Astrom" SRL împotriva pârâtei SRL „Total Construct Ideal" privind încasarea sumei de 63.500 RON, calificată drept îmbogăţire fără justă cauză, este neîntemeiată şi urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

Analizând ordinele de plată menţionate, instanţa constată că acestea atestă doar faptul transferului unor sume de bani, având menţiunea expresă la destinaţia plăţii: „avans pentru materiale de construcţii conform facturilor". Aceste înscrisuri, de sine stătătoare, nu pot confirma existenţa unei datorii certe, lichide şi exigibile la momentul examinării cauzei. Ordinul de plată este un instrument de executare a unei obligaţii de plată, nu un act de constatare a creanţei sau a restanţei.

Instanţa reţine că reclamanta nu a făcut dovada neexecutării obligaţiilor contractuale de către pârâtă. Simpla efectuare a unor plăţi în avans nu este suficientă pentru a demonstra existenţa unei datorii certe, lichide şi exigibile în sarcina pârâtei, în lipsa probelor privind nelivrarea materialelor de construcţie, pentru solicitarea restituirii avansului. Reclamanta nu a prezentat facturile fiscale invocate în ordinele de plată, actele de predare-primire, corespondenţa dintre părţi sau alte înscrisuri care să confirme obligaţiile concrete asumate de pârâtă şi neexecutarea acestora.

Totodată, potrivit art. 118 din Codul de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.* În speţă, reclamanta nu a demonstrat nici cuantumul exact al pretinsei datorii, nici existenţa unui sold debitor stabilit printr-un act de verificare a decontărilor reciproce.

Lista de inventariere a creanţelor întocmită unilateral de către lichidatorul reclamantei nu este opozabilă pârâtei şi nu poate servi drept probă certă a existenţei datoriei în lipsa documentelor justificative primare (contract, facturi fiscale, ş.a.).

Suplimentar, reieşind din faptul că, la materialele cauzei nu a fost prezentat un contract de vânzare-cumpărare scris care să stabilească cu claritate părţile raportului juridic obligaţional, este imposibil de stabilit destinatarul mărfii, reclamanta este de fapt reprezentanţa companiei „Building Astrom" SRL, care este de fapt subdiviziunea separată a întreprinderii „Building Astrom" SRL care este situată în altă parte şi care apără şi reprezintă interesele întreprinderii, încheie, în numele acesteia, tranzacţii şi înfăptuieşte alte acţiuni de drept.

Instanţa reţine că, deşi ordinele de plată nr. 10 din 04.11.2015, nr. 15 din 29.12.2015, nr. 21 din 14.01.2016 şi nr. 22 din 21.01.2016, confirmă faptul transferului unor sume de bani, ele sunt insuficiente pentru a proba existenţa unei datorii actuale şi certe a pârâtei.

În sens, instanţa remarcă că, dat fiind că la materialele cauzei lipseşte un contract de vânzare-cumpărare încheiat între RPSC „Building Astrom" SRL şi SRL „Total Construct Ideal", este imposibil de stabilit ordinea în care urma a fi efectuate plăţile şi unde urma a fi livrată marfa.

În acest sens, instanţa de judecată rezonează cu cele stabilite anterior de instanţa de insolvabilitate, constatând că din copiile ordinelor de plată anexate la materialele cauzei nu poate fi stabilit cu certitudine pentru care bunuri sau servicii specifice au fost achitate sumele respective.

Menţiunea generică „avans materiale de construcţie” nu suplineşte lipsa unui contract sau a unor specificaţii care să determine cantitatea, calitatea şi sortimentul bunurilor ce urmau a fi livrate.

Deşi în ordinele de plată se face referire la „facturi”, reclamanta nu a prezentat şi nu a anexat la materialele cauzei facturile fiscale respective emise pentru plata în avans pentru materialele de construcţie.

Cu referire la îmbogăţirea nejustificată invocată, instanţa de judecată reiterează prevederile art. 1389 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), *dacă o persoană o*****ine o îmbogăţire nejustificată (persoană îmbogăţită) care se atribuie la dezavantajul suferit de o altă persoană (persoană dezavantajată), ea este obligată faţă de persoana dezavantajată să restituie îmbogăţirea.*

Deci, din textul normei citate se desprinde concluzia că, normele cu privire la îmbogăţire nejustificată au drept scop să asigure restabilirea echilibrului patrimonial, ori nimeni nu se poate îmbogăţi în detrimentul altuia fără a avea un temei legal. În condiţiile legii, cel îmbogăţit este obligat să restituie sau să plătească echivalentul în bani a îmbogăţirii celui pe seama cui s-a realizat această îmbogăţire nejustificată.

Totodată, din conţinutul normei sus-citate se desprind următoarele condiţii materiale ale acţiunii în restituire: să existe o îmbogăţire a pârâtei; să existe o pierdere patrimonială suferită de reclamant; între îmbogăţirea pârâtei şi pierderea patrimonială suferită de reclamantă să existe o legătură directă.

Potrivit art. 1391 alin. (1) din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), *o îmbogăţire este nejustificată, cu excepţia următoarelor cazuri: a) persoana îmbogăţită este îndreptăţită faţă de persoana dezavantajată să o*****ină îmbogăţirea în virtutea unui contract sau unui alt act juridic, unei hotărâri judecătoreşti sau unui alt temei legal; sau b) persoana dezavantajată şi-a dat consimţământul în mod liber şi fără eroare de a suferi dezavantajul.*

Din sensul acestei dispoziţii, orice îmbogăţire care nu este întemeiată fie pe un temei juridic anumit, aşa cum ar fi un drept contractual în raport cu persoana dezavantajată, sau de consimţământul persoanei dezavantajate, se consideră nejustificată. În alte cuvinte, o îmbogăţire este nejustificată decât dacă este este justificată de un contract (sau alt act juridic) încheiat cu persoana dezavantajată sau de o hotărâre judecătorească ori de o normă legală sau de consimţământul persoanei dezavantajate.

Astfel, în pofida exprimării largi de la alin.(1) lit. a), îmbogăţirea pentru care nu există temei juridic va fi nejustificată dacă persoana dezavantajată nu a conferit o îmbogăţire în mod voluntar sau, dacă s-a conferit voluntar, aceasta s-a indus printr-un caz de eroare (de exemplu: privitor la existenţa unei obligaţii juridice de a o face), dol, violenţă sau un factor similar de viciere.

Potrivit alineatului (4) al aceluiaşi articol, de asemenea, *îmbogăţirea este nejustificată dacă: a) persoana dezavantajată a oferit-o pentru un scop care nu este atins sau în considerarea unei aşteptări care nu s-a realizat; b) persoana îmbogăţită a cunoscut sau trebuia în mod rezonabil să cunoască despre acel scop sau acea aşteptare; şi c) persoana îmbogăţită a acceptat sau se poate considera în mod rezonabil că a acceptat că îmbogăţirea trebuie să fie restituită în astfel de circumstanţe.*

Conform art. 1394 alin. (1) şi (2) din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), *o persoană este îmbogăţită prin majorarea patrimoniului său, folosirea bunurilor altuia, prestarea*

*unui serviciu sau executarea unei lucrări în folosul său. În scopul constatării dacă o persoană a o*****inut o îmbogăţire şi a mărimii acesteia nu se ia în considerare dezavantajul pe care persoana îmbogăţită l-a suferit în schimbul îmbogăţirii sau după îmbogăţire.*

Astfel, potrivit prevederilor legale indicate, îmbogăţirea fără justă cauză reprezintă un fapt juridic licit, care conform prevederilor art. 8 generează drepturi şi obligaţii pentru participanţii la raporturi juridice civile. Norma citată porneşte de la principiul echităţii şi instituie regula, potrivit căreia orice persoană care şi-a majorat patrimoniul său prin reducerea corelativă a patrimoniului altei persoane fără a fi îndreptăţită de un temei juridic este obligată să restituie ceea ce nu-i aparţine.

Tradiţional, aceste raporturi sunt denumite îmbogăţire fără justă cauză. Creditorul obligaţiei respective este numit prestator, iar debitorul - acceptant. În calitate de acceptant şi prestator pot figura orice persoană juridică şi fizică, inclusiv incapabilii, or deseori îmbogăţirea fără justă cauză nu depinde de voinţa dobînditorului.

Îmbogăţirea fără justă cauză presupune de fiecare dată o majorare a patrimoniului dobânditorului din contul patrimoniului prestatorului. Majorarea se poate produce în rezultatul acţiunilor prestatorului (executarea unei obligaţii inexistente, supraplata, achitarea repetată a preţului contractului, achitarea unei sume din greşeală, prestarea unui serviciu nedatorat, etc) care sunt urmate fie de transmiterea dreptului de proprietate, fie a posesiei şi/sau folosinţei asupra unui bun, fie transmiterea altui drept patrimonial. În anumite situaţii îmbogăţirea fără justă cauză se poate produce în rezultatul dispunerii de un bun de către o persoană neautorizată.

Instanţa reţine că, pentru a invoca îmbogăţirea fără justă cauză (art. 1389 Cod Civil, redacţia până la 2019), reclamanta trebuie să demonstreze că, pârâta a o*****inut un patrimoniu fără a avea un temei legal sau contractual. Totuşi, însuşi textul ordinelor de plată invocat de reclamantă confirmă existenţa unui temei juridic (relaţii contractuale de vânzare-cumpărare în avans).

Prin urmare, simpla neexecutare a unei obligaţii nu transformă automat plata într-o „îmbogăţire fără justă cauză", ci deschide calea unei acţiuni în răspundere contractuală, unde probarea neexecutării este esenţială.

De asemenea, instanţa evidenţiază că, neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a unei obligaţii contractuale nu poate fi remediată prin calificarea situaţiei drept îmbogăţire fără justă cauză. Potrivit principiilor dreptului civil, atunci când între părţi există un raport contractual, remediile juridice aplicabile sunt cele specifice răspunderii contractuale, iar nu acţiunea în restituire întemeiată pe art. 1389 din Codul civil. Or, reclamanta nu a formulat o acţiune în răspundere contractuală şi nu a probat condiţiile necesare angajării acesteia.

Drept urmare, instanţa constată că, reclamanta nu a demonstrat existenţa unei legături directe şi imediate între presupusa îmbogăţire a pârâtei şi un dezavantaj patrimonial nejustificat suferit de aceasta, în condiţiile în care plăţile au fost efectuate în baza unui temei juridic acceptat de ambele părţi, iar lipsa executării nu a fost dovedită în mod concludent.

Având în vedere că, din actele cauzei nu rezultă cert existenţa datoriei pârâtei, iar ordinele de plată prezentate nu pot substitui probarea neexecutării obligaţiilor corelative de către pârâtă, instanţa constată că reclamanta nu a deţinut şi nu a prezentat probe suficiente şi concludente pentru a fundamenta pretenţia de încasare a sumei solicitate pe motiv de îmbogăţire fără justă cauză.

Sintetizând cele expuse mai sus şi examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, 121 – 122 Codul de procedură civilă, instanţa reiterează că, acţiunea înaintată de RPSC „Building Astrom" SRL este neîntemeiată, urmând a fi respinsă.

în conformitate cu art. 238-241 şi art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă,

h o t ă r ă ş t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de RPSC „Building Astrom" Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societăţii cu Răspundere Limitată „Total Construct Ideal" cu privire la încasarea datoriei pe motiv de îmbogăţire fără justă cauză *se respinge ca neîntemeiată.*

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
judecător *Eugenia Culinca*